

Uutiskirje Jäsenille

N:o 17 (57) * Torstaina 14. lokakuuta 2010
Toimittanut Juhani Haapasaari

Sovittelu alkoi Esa Lonkan johdolla

IAU

Valtakunnansovittelija Esa Lonka aloitti eilen 13.10. sovittelun, joka koskee uuden Lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen aikaansaamista. Seuraava sovittelupäivä on huomenna 15.10. Menettely perustuu lakiin työriitojen sovittelusta.

Valtakunnansovittelijan asema

Laissa työriitojen sovittelusta on määritelty valtakunnansovittelijan virka työriitojen sovittelua varten ja edistämään työmarkkinoiden toimivuutta. Sovittelijan on, kun hän katsoo sen asianmukaiseksi tai kun riitapuoli pyytää, kutsuttava riitapuolet neuvotteluihin. Neuvotteluissa sovittelija toimii puheenjohtajana ja määrää, millä tavoin ja missä jär-

jestyksessä riitakohdat on käsiteltävä.

Pakkosovittelu

Laki velvoittaa riitapuolet saapumaan sovittelijan määräämään neuvotteluun, joten menettelystä käytetään toisinaan myös nimitystä pakkosovittelu. Tähän työriitalain kohtaan perustuu nyt valtakunnansovittelijan käynnistämä sovittelu, jossa varsinaiset riitapuolet ovat IAU jäsenineen ja Palvelualojen Toimialaliitto jäsenyrityksineen.

Sovittelijan keinot

Työriitalain mukaisesti sovittelija ottaa perusteellisesti selkoa riidasta ja sen arvosteluun olennaisesti vaikuttavista seikoista sekä riitapuolten vaatimuksista.

Pyrkimyksenä on saada riitapuolet täsmällisesti määrittelemään riitakohdat ja rajoitta-

maan ne mahdollisimman vähiin sekä pyrittävä johtamaan riitapuolet sovintoon lähinnä heidän omien ehdotustensa ja tarjoustensa perusteella, joihin sovittelijan on ehdotettava sellaisia myönnytyksiä ja tasoituksia, mitä tarkoituksenmukaisuus ja kohtuus näyttävät vaativan.

IAU:n neuvottelunkuntaa täydennettiin

IAU:n TES-työryhmät täydennettynä hallituksen jäsenillä sekä edunvalvontavaliokunta käsittelivät tiistaina 12.10. syntynyttä tilannetta ja valmistautuivat sovitteluun työriitalain hengen mukaisesti.

Valtakunnansovittelijan johdolla käytävää sovittelua var-

jatkuu seuraavalla sivulla...

...jatkoa edelliseltä sivulta.

ten IAU:n TES-neuvottelukuntaa (Juhani Haapasaari, Reijo Hautamäki, Juha-Matti Koskinen, Esa Suokas ja Pekka Kähkönen) täydennettiin neljällä tekniikan ja maapalvelujen TES-ryhmiin kuuluvalla jäsenellä (Jukka Korhonen, Mikko Vilke, Mikko Tuunanen ja Marko Heikkilä). Näin kaikki IAU:n ammattiosastot ovat edustettuina sovittelussa.

Tiistain tapaamisessa TES-ryhmät täydennettynä hallituksen jäsenillä tekivät neuvottelukunnan täydentämisen lisäksi linjaukset painotuksista, jotka liittyvät katkenneissa työehtosopimusneuvotteluissa ns. isoon neuvottelupöytään juutuneisiin esityksiin. Tällä pyritään helpottamaan valtakunnansovittelijan työtä riitakoh-tien määrittämiseksi ja rajaamiseksi.

Mahdollinen sovintoesitys

Mikäli sovittelija ei saa työriitaa neuvotteluilla eikä muutoin sovituksi, hän voi esittää riitapuolille kirjallisen sovintoehdotuksen ja kehottaa näitä määräämässään lyhyessä ajassa hyväksymään sen. Jos riitapuolet eivät hyväksy sovintoehdotusta, sovittelija harkitsee, onko sovittelua jatkettava vai onko se keskeytettävä.

Toisaalta jos sovittelija katsoo, että hänellä ei ole edellytyksiä edellä mainitun sovintoehdotuksen esittämiseen, hän voi keskeyttää sovittelun.

Sovittelu ja tiedottaminen

Kuten edellä on kerrottu, laki velvoittaa riitapuolet osallistumaan sovitteluun. Sen sijaan mahdollisen sovintoesityksen hyväksyminen on kaikissa tilanteissa osapuolten tahdon varassa. Alamme kannalta on luonnollisesti tärkeää, että sovittelusta löytyy ratkaisu, jonka molemmat osapuolet voivat hyväksyä.

Sovittelijan työn kunnioittamiseksi ja onnistuneen lopputuloksen aikaansaamiseksi työriitalaki määrää, että sovintoehdotusta ei ennen sovittelun päättymistä tai keskeyttämistä ilman sovittelijan suostumusta saa kumpikaan riitapuoli saattaa julkisuuteen. IAU huomio tämän lain kohdan ja rajoittaa lisäksi ulkoista tiedottamistaan myös siltä osin, kuin sillä saattaa olla negatiivisia vaikutuksia sovittelun onnistumiseen.

Uutiskirje Jäsenille ilmestyy sovittelun aikana näiden periaatteiden mukaisesti. Koska Uutiskirje on myös tärkeimpien tiedotusvälineiden jakelulistalla ja avoimesti toimittajien työn apuna vastaavaan tapaan, kuin esimerkiksi Finna-irin pörssi- ja lehdistötiedotteet sekä blogit ja Okay:n verkkolehti, sovittelun yksityiskohtia koskeva jäsentiedottaminen tapahtuu tarvittaessa erillisillä jäsentiedotteilla IAU:n Member -järjestelmässä sekä lisäksi ammattiosastojen mahdollisesti järjestämässä kokouksissa ja ammattiosastojen tiedotteiden välityksellä.

Oikeusprosessi ohi

IAU

IAU:n edellisen puheenjohtajiston **Rainer Hakalan, Tapani Kauton** ja **Alpo Pehkonen** entistä työnantajaansa vastaan käynnistämä oikeusprosessi on päättynyt korkeimman oikeuden päätökseen olla antamatta valituslupaa hovioikeuden aikaisemmasta päätöksestä.

Prosessi alkoi, kun edellinen puheenjohtajisto haastoi IAU:n Helsingin kärjäoikeuteen kanteenaan perusteettomat työ sopimusten päättämiset, irtisanomisajan palkat, lomakorvaukset ja maksamattomat eläkekompensaatiot. Yhteensä kantajien vaateet nousivat yli 500 000 euroon.

Tuomiossaan 30.1.2009 Helsingin kärjäoikeus hylkäsi jokaisen kantajan kaikki kanteet ja määräsi kantajat korvaamaan IAU:lle jutuista aiheutuneet oikeudenkäyntikulut. Asianosaiset valittivat kärjäoikeuden päätöksestä Helsingin hovioikeuteen.

Hovioikeus käsitteli valitukset 10.12.2009 ja totesi myöhemmässä yksimielisessä päätöksessään, ettei sillä ole aihetta arvioida asioissa esitettyjä, IAU:n kantaa tukeva kirjallista ja suullista näyttöä toisin kuin kärjäoikeus. Hovioikeus velvoitti kantajat maksamaan IAU:lle korvauksena myös hovioikeudessa sille syntyneet kulut.